

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 kr.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Negy-hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseknél alku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Tilos az eszme.

(T-s) A világért sem csodálkozunk azon az eljáráson, melyet a budapesti államrendőrség a szocialista agitátorokkal, a szocialista eszme terjesztőivel szemben kifejt. Önkénytelen folyamánya ez az eljárás annak a modornak, melyet Magyarország miniszterelnöke mindazokkal szemben, kik nem követik vakon bölcs politikáját, — kifejt.

A magyar föld mindig alkalmas talaj volt arra, hogy magasztos, nemes eszmék dus termőhelye legyen.

Magyarország ezredéves történetében nem egy lap tanuskodik arról, hogy egy-egy eszme felrúgta tespedésétől a nemzetet, megnyitva új korszakot, telve fényvel ragyogással.

Fenn a budai várban a miniszterelnöki palotában mióta a bölcs megalakulás népesíti be szalmabákokkal, mindig csukott ajtókra talált az eszme, jelent legyen az meg bárminő alakban.

Vörös zászlók, államfelforgató eszmék rémítik Bánffy-t és ijedtében félve menekül a jó, a hatalmas államrendőrség háta mögé.

Félelmében talán eszébe sem jut arra gondolnia, hogy ezt a természet ellenes

állapotot talán némi részben ő is segítette megteremteni. Vagy talán természetesen találja, hogy Magyarország «felőlős» minisztere — mint tette azt ő — azzal fenyegette meg egy-egy szavazáskor mamelukjai táborát, hogy aki a hivatalos lista ellen mer szavazni irgalmatlanul elcsapatik a «szabad elvű» párt kötelékéből!

Ilyen irányú «vaskezűség» jellemezte minden tettét.

Ez volt az eljárása a szocialistákkal szemben is. «Nem szabad Magyarországon senkinek sem szocialistának lennie. Punctum!» Nézett aztán támogatta a rendőrséggel. Keréketöréstől spanyolcsizmától ugyan tartózkodik, de nem véglegesen.

Mint minden akció természetesen ez a buzgó szocialista irtás is megteremtette a maga reakcióját, gyümölcsseit most és a jövőben majd élvezhetjük.

A világért sem akarjuk Lassale és Marx eszméivel kizozni szegény Bánffy-t. Minek? Megfájdulna tőle a feje. Nem is neki, de bölcs tanácsadójának szeretnénk némi világosságot nyújtani a felől, hogy mikor úgy vasárnap délutánoként vörös zászlókkal testületileg vonulnak el a

körutakon a budapesti szocialisták, minő eszme vezeti őket.

Agyon akarják verni az urakat, vélekedik bizonyára Bánffy, mert ő is ur nem igen méltányolja ezt a gondolatot s így kivitelben.

Ne ilyen irányú szocializmustól féljen Bánffy, ez ellen van orvosság — a szurony.

Nem vért jeleat a szocialisták lobogóin a vörös szín — eszme vezényli őket és annak az eszmének első hírdelői vetették el ez új eszmének a magvait, kik először mondották azt a szót — szabadság!

A szocializmus eszméje sok sok évszázaddal van most megvalósulása előtt. Az emberiség intelligenciája a maihoz képest mérhetetlenül magas lesz akkor, midőn a szocialista «Föld» és nem «ország» megalakul.

A szabadság eszméjének, következős folyamánva ez és Bánffy szuronyt szegez ellene. Az a vér ami ezen szuronyok nyomán fakad majd új tant teremt, attól féljen Bánffy.

Mindenek előtt pedig keresse, hogy hol «eszme» a szocializmus? és ahhoz ne nyuljon. Az ne báníts virág.

Ludas Matyi.

Egy eredeti magyar rege négy levonásban.

Irtá: **Fazekas Mihály.**

— A «Debreczen» eredeti tárczája —

Kedves szolgálatot vélnék olvasóinknak eljcseneni, midőn Fazekas Mihály emléktáblájának leplezése alkalmából egész terjedelmében közöljük Debreczen egykori jeles költőjének Ludas Matyját, mely a magyar irodalomtörténetnek mindenkor nagybecsű kincsese maradt.

Az eredeti Ludas Matyinak csak két kiadását ismerjük s ezek is csak kevés példányban nyomtatván, a legritkább példányok közé tartoznak.

A lapunkban itt közölt szöveg a példányunk hű másolata, mely mélt. Széll Farkas kir. táblai tanácselnök urnak a Csokonai kör nagyerdemű elnökének birtokában van s a ritkaságokban dus, nagyértékű könyvtárnak egyik gyöngyét képezi. Az 1817. évben Bécsben nyomtatott ezen második kiadás igen ügyes köráru illusztrációi után készítette Tóth András szobrászunk az emléktábla nagy műbecsesel bíró domborművet.

Ludas Matyi.

Egy eredeti magyar rege négy levonásban.

Irtá: **F. M.**

Quamvis sublimes debent humiles metuere
Vindicta docili quia patet celeritate
Phaedrus.

Előjáró beszéd az első kiadáshoz.

Jámbor olvasó!

E munkáskának ki legyen Szerzője, hogy ha kérded Nem tudom: a bizonyos, hogy az én kezeimbe tsak így jött Név nélkül, nekem egy Szomszédom hozta az Erdő —

Hátról, vagy honnan, hogy jó lessz rajta nevetni Majd borozás közben. Igaz is: mert rajta nem egy két Vidám estvéket tölték: még Martzi Kanász is, A ki nagy Át se tanult soha, sok-zor majd megütötte A guta, ugy röhögöt: No ilyet Gazd'Uram, ugymond

Még a hetvenedik Nagy Apámnak lelke se hallott Be furtsán perdü; pedig a sor vége nem ugy megy Mint a Nótában szokták. Ósztán meg akarki Irtá Uram: De gonosz tsontnak kell lenni ugyantsak Tudja mikép szokták. Így ítelt Martzi tudatlan

Fővel; mások még több szépet láttak ezen kis Munkában. de kivált a többek közt, n-kem a sok

Körmönfont magyaros szólás! formája, meg a nagy Könnyűség, elmés lelemény, természeti festés, Melyek ezen kised munkát kedveltetik, egybe Ugy megtetszetek s egyszersmind Döbrögi Urnak,

Példátlan példás megjobbulása is egybe Ugy szívemre hatott, hogy azonnal, mint Matyi, én is közre bot-sátom

Háromszor tettem fogadást, hogy közre bot-sátom A furfangos eszü Ludas Matyi tetteit és már Szük-ég, hogy szavamat teljesítem, mint a-gyar ember.

Ebből áll az egész dolog, a mit mondaui szükség Volt, legalább annak véltem. Most ultra bot-sátom A Matyit, országot hadd menjen láni: ne féljen Döbrögi Úr, mert ő már többször nem veri ám meg.

Irtam: **J o b b o t t h o n**
Egy kantsó Jankai mellett

A kiadó.

A szerző az Olvasókhöz.

Hajdan ütellek magyaráltak a mi Atyáink Hogy mi az alsó rend törvénye? kinél az igazság?

A képviselőház ülése.

A nem katolikus lelkészek kongruja foglalkoztatta a képviselőházat ma is és a vita ma ismét annyi új anyaggal gazdagodott, hogy hamarosan véget szakítani aligha lehet.

A szónokok sorát ma Győry Elek nyitotta meg, ki tartalmas, jogi érvekben gazdag beszéddel vette kritikai bonczkes alá a javaslatot. Meggyőzően bizonyította be, hogy a javaslat nem a 48-as törvényekben fogant s 1873-ban Deák Ferencz által keresztüztűre tartott egyházpolitikai irányzat folytatása. — Helytelenítette, hogy az az egyházak meghallgatása és megkeresése nélkül alkotott. Főkézfogása azonban az ellen irányult, hogy a javaslat semmiképpen sem tekinthető az 1848. XX. t. cz. végrehajtásának, ami pedig az állam egyik régi tartozása. Foglalkozott a vita folyamán felhangzott egyes speciális kívánásokkal ostromozta a szászok követeléseit és kimutatta, hogy az eddig alkalmazott kules mellett is tulsagos mértékben segélyeztetek a szászok. Beszéde végén nagy hatással szált szembe Tisza Kálmán felfogásával, végül pedig a javaslat 9. §-ában megfenyegetett államellenes magatartás minden jogfogalmat kigunyoló elaszticitását mutatta ki. Felszólalását — egyikét a vita loghatasosabb beszédeinek — nagy figyelemmel hallgatta a Ház, a függetlenségi párt pedig lelkesen megjelente.

Utána nyomban Wlassics Gyula állt föl, hogy második beszédét mondja el a vitában. Bevezetésben nagy elismeréssel nyilatkozott a magas vita nivójáról és annak tárgyilagosságról, azután sorra vette az eddig benyújtott határozati javaslatokat, melyeknek meggyőntítésére a javaslat intézkedéseit védte. — Igen részletesen foglalkozott a létminimum elvével, a kvalifikáció kérdésével, a védelmébe vette az erdélyi püszököt, Bethlen Andrást gróffal szemben. A javaslatot a nemzetiségi politika szempontjából is üdvösnök allította oda, mert — úgy mondá — ha a nemzetiségek látják, hogy az ő papjaikkal szemben a kormány ily humanusan bánik, nem fognak a magyar állam ellen izgatni. A mikor a lelkészek erkölcsi vetsegeiről szolt, a »culposus« kifejezést használta.

A ki erősebb volt, ugyan az kényére bitangolt
A lepótsékolt nép dühös indulatja kanótszal
Adta jelét olykor bosszujának; de orosz lány
Szive kevésnek volt; hogy Mint Matyi vissza
pofozza,
A mi goromba tsapást vett a zabolátlan
erőtől

Elmut a vad idő; ki van ennek szabva
határa
Szentugy mint annak; Szent a Törvény s az
Igazság
Fennyen hordja fejét, mert van bizodalma
Hazánkknak
Böls Fejedelmében. Bátoran elvesztem azért én
Döbrögi Mátyást, mint medvét, mely va-
donából
Emberi keze került, és már Gazdá a dudáján
Ugy illeg billeg, hogy rajta akarki nevetni,
Senki fiának sem lévén oka tőle szepenni.

Betsbe ugyan hírem nélkül szöke póre ga-
tyabann
Es bogjas fővel: most én tsimbókba kötözve
Fürtjeit és a kis Katzagánkat vetve nyakába
A Korhelyt, fogadottt apjának vissza bot-
sátom.
Debreczenből Januarius 12-dikén 1816-ban F. M.
L u d a s M a t y i.
Első levonás.

Hajdann a Falubann, a Nyirenn-é, vagy az
Erdő —
Hátonn, vagy hol esett, jó szerrel nem jut
eszembe,
Már tsak elég az, hogy: volt hajdann egy
örög Aszszony

— Mi ez? — kérdé Madarász József.
— Bocsnát, vetkes gondatlanság — ma-
gyarásza Wlassics.

— Ez már más — jelenti ki harsány
derűltég között Madarász bácsi.

Nagy ellentmondással találkozott a mi-
niszter, mikor arról szolt, hogy a kormány
erejének és hatalmanak érdekében kell a ja-
vaslatban intézményes biztosításokról gondos-
kodni, de a felekezetek érdekében is, már
csak arra való tekintettel, hogy — a mint
mondá — a mitől lsten óvjon meg — a nép-
párt felő mutava — ónök kerülének ide.

Ezt a mondást a néppárt nagy zúgással
fogadta. A nagy zajból kihallatszott Rakovsz-
ky szava:

— Szentelenség! A miért az elnök he-
vesen rendreutasította.

Wlassics beszédét az összes határozati
javaslatok elvetésével fejezte be.

Pártja természetesen megjelente. Be-
szédét két helyre ignitő felszólalás követte.
Rakovszky visszavonta a »szentelenség« szót,
Wlassics pedig a néppárttól mondott szavait
értelemezte.

A következő szónok Werner Gyula volt,
ki hálas thémát választott magának. A szászok-
kat, de különösen Schwicker és Metzl szász
képviselőket tamadta nagy vehemenciával és
szemükre lobbantotta, hogy nem mindig ma-
gyar érzelmeik. Beszéde további folyamán a
néppárttal és a nemzetiségekkel foglalkozott, —
kikkel szemben a szabadelvű párt politikáját
magasztalta!

Werner felszólalása személyes kérdésben
való felszólalásra bírta Metzl Oszkárt, ki il-
takozott a hazafiatlanság vadja ellen és kijel-
entette, hogy ő mindenkör összetudta egyez-
tetni régi magyar nemességét szász nemzeti-
ségével.

A mai nap utolsó szónoka Szentiványi
Árpád volt, zajos helyeslés között kifejtette,
hogy a javaslat csak pártpolitikai előnyököt
biztosít.

A vita folytatását holnapra halasztották
a mikor — hallomás szerint — Mezei Mór a
zsidóság szempontjából fog a javaslathoz
szólani.

Özvegy volt, s egy rossz fűja volt. Ez munka
Fejében
Nyáron a legyet a száránn tsapkodta nap
estig,

Telen a tüzelő mellett, a piszkafa végén
Átsorgott el egész napokat; Jó Anyja eléggé
Zsembelt rá; de akár a száraz falra ma-
rokkal
Borsót hintett volna, szitok, motsok, és hu-
ritás
Annyit tett Matyinak, (Matyi volt neve a
Sihedernek)

Illy tunya életet élt ő jó ideig, hanem
egyszer
Höltra el ünta magát; hosszuknak kezdte
találni
A Napokat, s nem elég tágasnak az Anyja
telekjét;
Addig nyújtódzott hát, hogy valahára szo-
katlan
Bajra vetette fejét s kigyaloglott a Faiu
végén
Levő dombig, ahol szoktak volt mindenik
Innap
Delyestén az időtöltők karikába hasalni.

Mint sziszeg a főt Lúd idegenre: Matyinkat
is akként
Gunvoltak ki az ő vele nőtt egyforma korásu
Virgontzok; de tsak ott volt már ő s nem
sok időre
Öszre gyalulódott velek. — Innen lata először
A mi fujunk, nevéen szana széllyel az Eg-
karimáján
Dalmakodó Hegyeket: más részről mint ugyan
annyi
Nyársakat a tavol Helységek Tornyait: Itten

Háboru előtt.

Az a műpauza, a mely most Washington-
ban támadt, a kongresszus két házanak né-
zeteltérése következtében, ami különben előre-
látható volt, kedvező alkalomnak kinálkozik
arra, hogy az európai hatalmak újból felaján-
ják intervenciójukat.

Ha ez a béke érdekében történik, fel-
tétlen örömmel fogadná mindenki. Sajnos
azonban, az európai koncertnek minden
produkciója — legalább eddig — csunya fel-
sülés volt.

Az egyes kabineteknek egymásra való
irigykedése lehetellenné tesz minden sikeres
akcióit és így bizonyos, hogy a mint Amerika
elkészül, megküldi Spanyolországnak az ulti-
mátumot, melyre Madridban aligha jegyzék-
kel fognak felelni.

Az egyesült Európa nem akasztott még
meg egyetlen háborút sem, amely komolyan
kitörő félben volt. Nem fogja megakasztani
ozt sem.

Madrid ápr. 20. Az »Imperial« szeriat
a trónbeszéd ki fojja jelenteni, hogy Spanyol-
ország minden erejéből oda törekedett, hogy
a békét fentartsa és azután a spanyol nép-
hez apellál, hogy mentse meg a hazát és
védje meg a nemzet becsületét és integ-
ritását.

Páris ápr. 20. A Havas ügynökség je-
lenti Havannából: A kubai felkelők egy ez-
redese, három tisztje és 22 katonája Aguirre
tábornoknak meghódolt és kijelentette, hogy
a felkelők táborában általános felhaborodás
uraikodik az Egyesült Államok kormánya és
kamarái ellen.

Washington ápr. 20. A szenátus ülése
éjjel után 1 óra 50 perckor, a képviselőház
pedig 2 óra 45 perckor ért véget. A képviselő-
ház üléseinek szünete alatt, este 8 óra után,
a képviselők a folyosókön gyülekeztek és ha-
zaslas dalokat énekeltek. A kongresszus ket
háza által elfogadott határozatot ma nyujják
at Mac-Kinley elnöknek.

Vette ki a szóból, hogy szomszéd Vármegyei
is van;
Es a többek közt, hogy a híres Döbrög
Vásár
Egy het mulva esik. — Felperszene benne az
Ország

Látására való kívánság; már az eszében
Kezd sok gondolatok forrasa mozogni, pesszoni:
Nintsen nyugta; fejtét töri mig végtére előtte
Rés nyilik, melyen szándéka folyasnak eredhet.

Annyanak huz szep anyánnyi libáji valának
Egy vén Gunárral, s egy pár öregecske tojóval
Jókor kötek azok, maga bajmolt véleek az
Özvegy,
Hogyha szerentsésen — úgy mond — fel tudja
nevelni,

Majd egy kis telére valót árulna belőlök.
E Ludakra fané fogait Matyi, kéri az Annyát
Bizná rá azokat, hogy hadd próbálna szerentsét,
A Vasárra bemenne velek; jó moddal eladná;
S így kapadozva talán kupatz is kerekedne
belőle.

Mely uton sok Rätz ur lett abban az időben,
Korhely! lehűtő majd a Vasárra pokolba!
Mit keresél az egész Nyáron? jobb, hogy ha
dologhoz

Látsz itthon: — az Anyó így s így motkelta
le Matyást,
Ő pedig a vasárra menést fe-tette magában,
Már pedig ő, a mit feltett fuffangos eszébe,
Azt onnan sem tűz, sem viz nem ütötte ki
többé;

Es addig kunyorált, hogy tsak rá vette az
Annyát;
Am no hiszen legyen ugy, ugymond, aldjón
meg az lsten,

A szabadságharcz muzeuma.

Hazafias érzelmeiről volt híres mindenkor Debreczen város közönsége. A szabadságharcz nagy eszmék mindenkor termékeny talajra találtak benne. Nemesak szóval, de tettel is be tudtuk bizonyítani, hogy lelkesedésünk vezér eszméink iránt nem csökkent, nem feledtek ama dicső korszakot, mely kivívta a magyar nemzet jogait, a magyar nép szabadságát.

Fényes alkalom előtt áll Debreczen város hazafias közönsége a jelen pillanatban.

Arról van szó, hogy a város olyan emléket állítson a szabadságharcz dicső emlékének, mely jobban beszél mint a szó, impozánsabb a márványnál.

A szabadságharcz ereklyemuseumáról van szó.

Hogy ne dobbana meg a szív minden hazafi kebelében, midőn egymás mellett elképzelni szoktak az emléktárgyakat, melyek Magyarország történetének legfényesebb lapját az 1848—49-iki szabadságharczra emlékeztetik.

A sok ezer emléktárgy között vannak szerények, apróbb darabok is. Talán egy rozsdamártá esorbba kasza, vagy egy nevelés alaku ostromba rézmózsár . . .

Hanem talán épen azzal a kaszával kezében rohant fel egy lelkes csapat élén valamelyik halni akaró jó fia ennek a szép hazának a branyiszki hegy meredek csucsára. Gyilkos agyutüz szállott vele szembe és ő rohant az ő kaszájával, amely csorbát, sok esorbát szüvegedett, mert heves küzdelmet kellett végig harcolnia.

Az a fia talán őt maradt a csatatéren. A vére elvegyült a többiével. Hiszen olyan olcsó volt akkor a halál.

Az a furcsa kis kezégyu hatalmas ércszörnyetegeknek felelték egykor . . .

Az ereklyemuseum minden darabjához kegyelet tapad.

Szebb emléket Debreczen városa nem emelhetne kegyelele jeléül.

Gr. Kreith Béla gyűjtötte össze kegyeleletes kezekkel a 48-iki napok emlékeit. Messze idegenből is megcsodálták sokan a történelmi kincseket, melyekre most az a jövő vár, hogy hajléktalanok legyenek.

Debreczen város hazafias közönsége nem fogja megengedni, hogy a szabadságharcz ereklyemuseumát valami dohos raktárban rejtsék el. Alkalma nyílik, hogy eme történelmi ereklyéket, kincseket megszerezze s ez alkalommal fel is fogja használni.

Gr. Kreith Béla, a szabadságharcz ereklyemuseumának tulajdonosa e tárgyban a következő sorokat küldötte be hozzánk:

Debreczen hazafias polgárai!

»Debreczen azon szikla, melyre fogja építeni Isten a magyar szabadság Szentegyházát, melyen diadalmaskodni a pokol kapui sohasem fognak. (Kossuth 1849. jan. 6-án.)

A fenti sorok olvasása közben támadott, ama hitem, hogy Debreczen városa létszen a hajléktalanú vált fővárosi 1848—49-i és Kossuth muzeumunknak erős vára.

Az idemellékelt Függelenségi újságnak cikkelyében jól van mondva, hogy a mikor Haynaut diszpolgarává tette meg a főváros, akkor nem sülyedt annyira, mint a hova jut hogyha megfosztja hajléktól az 1848-49-i dicső hőseink vértanúink és Kossuth atyánk emléktárgyainak muzeumát.

A mit nem vártunk, fájdalom megtörtént. Az 1885-i kiállítási műcsarnokunk gyönyörű palotájából ki kell takarodni az 1848-49-i és Kossuth muzeumnak, hogy ideiglenes helyet csináljanak ott a fővárosi muzeumnak, a melynek anyagát legnyobb részben a 48-iki és 49-iki magyar szabadságharcz legszebb napjait Debreczen városában élte le. Itt lett kormányzóvá választva a legnagyobb magyar, itt jelent meg ama proclamációja, a melynek végén azt írja, hogy:

Egy szóval a 48-iki és Kossuth muzeumnak mennie kell s mielőtt tudná, hogy merre vagy hova, mert a fővárosban pénzért sem lehet épületet bérelni e felséges és gazdag gyűjteménynek.

Debreczen város polgárait hívom fel, vegyék át, tegyék sajátjukká, helyezték el örök időkre városuk falai közt ezt a százezer forintnál többet érő, páratlanul remek magyar gyűjteményt.

Teljesedjenek be dicső Kossuth atyánknak eme szavai:

»A szeplőtlen magyar eredetiségű alföldi tözgyökeres magyar fővárosa a lelkes Debreczen, melyet Isten azért választott ki, hogy kebelében emelkedjék föl a magyar nemzet szabadságának erős temploma.« [Kossuth 1849 jan 6 an.]

Az 1848—49-i és Kossuth muzeumunk díszét, koronáját képezi a mi dicső kormányzóknak a világ minden részéből összegyűjtött egy ezernél többféle nyomtatott képe, ruhái és turini butorainak legnagyobb része.

Ezenkívül több ezer példány más emléktárgy, arcképek, csataképek, fegyverek proclamációk és egyéb ereklyék képezik az 1848—49-i és Kossuth muzeum tartalmát.

Az elpusztulástól megóvni akarván ezt a százezer forintnál értékesebb muzeumot, szívesen átengedem a fővárosnak vagy Debreczen városának s nem kívánok érte mást, minthogy tegyen a város gr. Kreith Béla és neje Jarnek Janka nevére egy huszezer forintos Kossuth alapítványt, melynek kamatait Kreith és neje halála után Kossuth nővéreinek egyenes utódainak hagyományozzák, esetleg a debreczeni Kossuth szoborra, felhíván hazánk jobbait, hogy az alapítvány emeléséhez tehetségeikhez merően járuljanak.

Az 1848—49-i magyar szabadságharcz legszebb napjait Debreczen városában élte le. Itt lett kormányzóvá választva a legnagyobb magyar, itt jelent meg ama proclamációja, a melynek végén azt írja, hogy:

Debreczen Népe!

Ime én a nemzet nevében Debreczen városát a magyar szabadság fővárosának nyilatkoztatom s az országgyűlést és kormányt a debreczeniek becsületességének és hazafiságának rendíthetetlen sziklájára helyezem. — (Kossuthnak 1849. január 6-án kelt proclamációjából.)

Debreczen városa a mi dicső szabadságharczunk aranykorában az ország fővárosa volt; Debreczen az 1848—49-es Kossuth muzeumnak a legméltóbb helye.

Kossuth Atyánk, hőseink és vértanúink emlékezetének templomát az 1848—49-iki és Kossuth muzeumot Debreczen város polgárainak oltalmába ajánlom, kérem, hogy ne engedjék e dicső koruk legbecsessebb emléktárárt elpusztulni.

Hazafiúi tisztelettel!

Budapest 1898 márczius hó.

Gr. Kreith Béla.

az 1848—49-i és Kossuth muzeum alapítója.

A muzeum megtekintésére kiküldött bizottság — mint azt megirtuk — ma d. u. 3 órakor tartja értekezletét, melyben a nagybizottság elé terjesztendő véleményt készíti el leltári alapon.

Meg vagyunk felőle győződve, hogy véleményök nem lesz más, mint utalás azon körülményre, hogy Debreczen város csak hazafias kötelességét teljesíti, midőn a szabadságharcz ereklyemuseumát tulajdonába veszi.

Tsak lendíts valamit, mert héj nagy bűn a henyelés:

Kedve derül Matyinak, szerez egy jó kézbeli fűtykóst,

S a suthól ki von egy pokháló lepte tarisznyát, Mely öreg Apjának soha sem szállott le nyakából.

Ebbe az Anyja rakott turót, hájat, kenyeret, sót,

S fokhagymát; az lalt ő vén Ludakát arább Hessegeté; az eladni való huszát ki szakasztá

Es egy körmönfont ostorral az utra riasztván Anyjának mindenjöt kíván s ballag utannok.

Döbrögben vala hát ekkor Vászár, a hatalmas Döbrögi Ur örökös Jóságában, ki magáról Azt tartotta, hogy ott neki a Felség se parantsol;

A mit akart a vólt Törvény, s tetszése Igazság. —

A portékának maga szokta kiszabni az árát, És a mely Darabért többet mert kérni az Áros.

Elconfiscáltatta, meg is büntette keményen. Hogyha pedig netán más ölsön vett meg akármit

Es neki megtetszett, tsak azért ki vetette belőle.

Hogy fenn tartódjon fegyverrel nyert ősi jussa.

A mint Döbrögi Ur ekkor sétála ala s fel

A mi Matyink és a szép husz liba tüne szemébe,

Annnyival inkább, mert minden süvegette személyét,

Tsak Matyinak volt fenn egyedül a főre valója.

Kérdi az Ur: ki ezen Ludak Gazdája? Magam la!

Igy szólott nagy nyers nyakason Matyi. —

Ennye Gaz Ember!

Nem tudod itt ki az Ur? majd emberségre tanítlak!

Hol vagyon a Süveged? mi ezen ludaknak az ára?

Bé nyomván süvegét s megrázintván kaczagá nyát:

Három Márjás, ugymond, párja az ilyen amolyan!

Kérdi az Ur: id' adod fele árán? Ő biz az Apja

Lelekének sem alább párját egy kurta forintnál.

Döbrögi vág egyet sinkójával; nosza három Fogdmeg tobban elő; Matyit a kastélyba tzi bálják;

Ludjait elhajják és a kapu köz' hevenyében Ötvent vágnak rá, melyet süvegeve faránál

Egy Ispán híven számlált és Döbrögi bürös Karszékéből szemlélt. Matyi így szólott, hogy felereszték:

En Uram a fizetést köszönöm, ha az Isten erőt ad S Életemben megtart, majd megiszolgom; azért csak

Rövja fel a kapu fel fájára, hogy el ne felejtse:

Háromszor veriezt kendem Ludas Matyi vissza!

Ezt csak alig végezé, néhány Zöld Ingesek agyba Főbe verék s kiveték jól meghurczolva hajanál

Fogva, hogy a földet meg a lábujja sem érte. Mig huzták-vonták, még egyszer vissza kiáltott: Oszlán háromszor veri meg Ludas Matyi kendet!

Hogy már ott kinn volt, így szólott a sokasághoz: Majd meglássatok, háromszor megverem azt la! Ezt minden nevelé; de kivált a Döbrögi háznál Örültek szavain Matyinak, habotára fakadtak. (Folyt köv.)

Az elrabolt műveltség.

Gondtalanul pihentem a redakcióban a bördíványon, mikor egyszerre minden kopogtatás nélkül beront egy terjedelmes ur.

— Ki írja itten ebben az újságban a himen? — ordította böszülten.

— Én vagyok a szerencsés, — mondám a lehető legnagyobb nyugalommal.

— Volt az ur már valaha vőlegény?

— A mérhetetlen bölcsességű végzet még ezideig megkímélt ettől a kényelmes helyzetől (Nem vallottam be neki, hogy éppen 6 éves vőlegény vagyok: egy-egy menyasszonyom csak egy felévig tartott.)

— Czelzás akar ez lenni?

— Nem tudnám, hogy mire.

— Mert én vagyok egy vőlegény.

— Fogadja őszinte részvétemet.

— Köszönöm. De nem azért jöttem.

— Hanem?

— Ismeri-e uraságod az én menyasszonyomat? — Kérdezte villogó szemekkel.

— Rendkívül sajnálom, de nem ismerem.

— No bizony aztat sajnálhatja is, mért kedvesebb, szebb, műveltebb, szellemdusabb, aranyosabb, edesebb...

Es elkezdvén hadarni, összeszedte a magyarázatot minden becsüzető szavát. Végre is meg kellett őt ragadnom. Erőnek erejével szájaiba dugtam egy szivart.

— Hallgasson el az istenért inkább elhiszek mindent.

— Köszönöm. Akkor térjünk rá a dolgra.

— Tessék.

— Ön volt szives tudára adni a világnak az én eljegyzésem. Ugyanakkor a Schwarcz eljegyzését is közölték. Itt van az első hiba. Egy hírből írták meg mind a két himent — először a Schwarczét, aztán az enyimet. Miért előbb a Schwarczét és aztán az enyimet?

— Azt magam sem tudom.

— Ez csak az apróbb hiba. A nagyobbik az, hogy a Schwarcz menyasszonyáról azt írták, hogy nagyműveltségű és kedves míg az enyémről pedig csak azt, hogy szép és kedves. Uram! Kikérek magamnak, hogy ön az én menyasszonyom műveltségét kétségbe vonja.

— De edes uram...

— Nagyszerű: Egyszerűen szép és kedves a műveltségét azonban nem engedtem letagadni, hiszen 8 évig tanult és kitűnő bizonyítványai vannak. Ha akarja, megmutatom önnek egytől-egyig.

Kinyílt az ajtó és minden kopogtatás nélkül dühösen rontott be egy kevésbé kopot ur. Egyenesen azon kezdte:

— Én Schwarcz vagyok a Fekete kutya a gólya-utczából.

— Örvendek.

— Schwarcz vagyok, a vőlegény, ön írta eljegyzésemről a hírt?

— Én.

— Igen? kiáltott Schwarcz ur. És ön lenkárja azt tagadni, hogy az én menyasszonyom szép, míg a másik himentírből azt a másik menyasszonyt minden szép szóval felruhazza Nos uram.

Mem tudta tovább folytatni, mert a másik vőlegény torkon ragadta őt, miközben így ordított fölébe:

— Jó, hogy kezem közt vagy te nyomorult Schwarcz. A te menyasszonyod rabolta el az enyemtől a nagy műveltséget...

Egy pillanat alatt a két dühös vőlegény hajba kapott s ide-oda kezdték egymást ad-reszalni.

— Az egyik azt kiabálta:

— Add vissza a menyasszonyom műveltségét...

— A másik meg ezt:

— Add vissza a szépségét... Egy darabig csak néztem keleti flegmával, hogy mikép szedik le egymás káperől a glazurt a menyasszonyok szépségének és műveltségének becsületéért, később mikor aztán már nagyon zajosok kezdtek lenni, esendes nyugalommal kilöktem őket az utcára.

A hogy ki értek, mint a tavaszi zápor

hullott rájuk az áldás. Mind a két menyasszony ott künn várta egymás vőlegényét.

Szakra.

Táviratok.

A kiegyezés a parlament előtt.

Budapest, apr. 20. A Debr. ered táv.

Báró Bánffy a képviselőház mai ülésén beterjesztette a kiegyezési javaslatokat.

Vitát provokált azon kérdés, hogy osztályhoz vagy a bizottsághoz utasítsák-e a kérdés. E tárgybani döntést — névszerinti szavazás útján — holnapra halasztották.

Az athéni merénylet.

A tárgyalás 2 napig tartott. Kihallgatták vádlottak több hírlíró társát is, kik egyöntetűen vallották, miszerint fel Athén azon hitben volt, hogy az egész merénylet minden komoly alapot nélkülöző mese. Egyes tanúk vallomását felbesszákította az államügyész, az elnök pedig elállott további kihallgatásuktól. A vádlottat 6 havi fogházra ítélték. A jelen volt közönség az ítélet fölött tüdőléssel és korbákkálásokkal adott nem tetszésének kifejezést.

A törvényszék a napokban pikáns epizódokban gazdag végvárgyalást tartott, mely most mindegyik általános beszéd tárgya. A vádlottak padján Kanellidisz hírlíró ült, ki hosszabb cikkben foglalkozott a király ellen intézett merénylettel s úgy tüntette azt fel, mint egy jól eljátszott komédiát, mit udvari körök azért rendeztek, hogy a király és dynastia prestige-ét fentartsák.

Miklós cár távirata.

Cetinje, apr. 20. Miklós fejedelem üdvözlő táviratára, melyet a husvéti ünnepek alkalmából a cárnak küldött, Miklós cártól a következő válasz érkezett:

„Őszintén üdvözölöm Fenségedet e nagy ünnep alkalmából és bízom, hogy a küldött ajándék meg jobban megszállardítja a testvéri köteleket népeink között.”

Ujdonságok.

Általános város-rendezés.

Már tegnap írtunk arról a nagy szabású, a jövőre kibátó tervről, melyet a főmérnöki hivatal a város általános rendezése érdekében készített.

A tervzet kivonatában közöljük a következő érdekes részletet:

Nagyobb korrekcióra szorul a Csapó-Kossuth utca közti városrész. A Sas, Burgondia, Csapó és Kossuth-utczák által határolt óriási telek-tömbnek alig egy harmada van fethasználva. Többi része kert, bár erre a célra talaja miatt nem való. Egészségügyi, építészeti, forgalmi és gazdasági érdekek ajánlják, hogy a kenyéripacról, Burgundiáig 24 méter széles utca nyitassék a telektömbön lévő mély udvarok között. Az új utcai homlokzatot nyert telkek értékének emelkedését fedezi az utczanyitás költségeit.

Kossuth-utca alsó részéről az igen szép kiképzésű templom körül kiszélesítendő tőről két utca nyitását tervezik. Egyik északi, a másik déli oldalon indul a felhagyandó temető helyén tervezett tér és hőztömbök, a legszélső keleti városrész, faraktár, munkástelep és gépjávitó műhely fele.

Kossuth és Szent-Anna utczák közt szintén igen mélytelkek érnek össze. Ezeket kezesül Bathány-utczából Zöldfa utczáig 16 méter széles új utca tervezetik, mely közepe táján kiszélesedik ahol kisebb gyermek játszótér alakul.

Piac-utczáról Bathány-utczára ugyan-csak új utca vágandó, a mely kivezet egészen a Pavillon laktanya főbejáratáig. Ezen

most ismertett két új utca alakításánál szorosán ragaszkodnak a tervezők a meglévő telkek határvonalaihoz.

Burgondia-utca folytatásául 16 méter széles utca nyitattik az imént említett új utca keresztezése mellett s az új körútig ér, ahol csatlakozik a Cser- és Bárány-utczák átmetsző jelenlegi kis utczához.

A város nyugoti felében a körutakon kívül kereszti utczák létesítendők Cserepes, Realiskola és a kibővitendő Karsu-köz irányában.

* **Presbiteri gyűlés.** Az ev. ref. egyház presbiteriuma tegnap d. u. 3 órakor gyűlést tartott. A gyűlésre az adott okot, hogy vasárnap d. e. 10 órakor megkezdődött presbiteri-gyűlés nem volt képes az anyaghaltat letargyalni. Némethy Lajos egyházi elnök mezenyitva az ülést üdvözi az egybegyűlt tagokat.

Tudatja egyszermind a gyűléssel, hogy Kiss Áron gyöngékedése miatt nem foglathatja el az elnöki széket s megbízása folytán ő helyettesíti. S i m o n f f y Imre egyházi gondnok, világi elnök távolléte miatt a szervezeti szabályzat értelmében a gazdasági bizottság elnöke helyettesítette. A gyűlés tárgya a szuperintendenciához felterjesztendő küldöttégi jelentés a főiskolai felügyelő tanács szervezeti szabályzata volt, amely a három óras ülést idejéig csaknem egészen igénybe vette. — A tiszántuli ev. ref. egyházkerület ugyanis főiskolai igazgatótanácsot szándékozik szervezni s a tervzet szerint kevesebb befolyás jutna a debreczeni egyháznak, mint amennyit a történelmi hagyományok alapján eddig gyakorolt a főiskola szellemi és anyagi ügyeinek vezetésében. E fontos kérdés körül forgott különösen a vita, melyben részt vettek Dicsőffy József, Mitrovics Gyula, Sz. Szabó László, Karai Sándor, S. Szabó József és Ferenczy Gyula. Az egyházkerület a maga 6 egyházi és 6 világi képviselője mellett a debreczeni egyháznak a főgondnokával együtt csak 5 helyet kíván adni az igazgatótanácsban, míg a presbiterium az egyenlő számú képviseltesítéshez ragaszkodik. Epen így követeli a főiskolai gazdasági tanács önállóságának és a kerülettel szemben közvetlen véleményezési jogának fentartását, ambar nem ellenzi, hogy az új igazgatótanács anyagi ügyekben feleljen a bizottságnak. Ezenkívül néhány kérényt intéztek meg el. Penteken d. u. 3 órakor az ülést folytatják.

* **Műkedvelők.** Városunk iparos ifjúsága máj. hó folyamán a Margit fürdő szüpadján tartandó előadásra készül. A szorgalmas műkedvelők, kik már több alkalommal sikerült műkedvelő előadásokat rendeztek, most a Gyimesi vadvirágot fogják előadni. Az eddig megállapított terv szerint az előadásra nem lesz beléptidj s azon csak is meghívott vendégek vehetnek részt. — A vendégeknek, hogy alkalmuk legyen jötekonczéllra áldozni, egy persely lesz felállítva, melynek tartalmához tetszés szerinti összeggel járulhatnak. Az adományok az iskola év végén oly jeles tanulók között lesz jutalmal felosztva, kik a magyar irodalom történetéből a legjobb sikert érik el. Az előadás iránt — mint mindig — bizonyára rokonszenvenvel lesz városunk közönsége.

* **Az arad honvédek.** Az aradi honvédegyület tagjai tegnap összegyűltek, hogy kifejezést adjanak annak az érzelmeknek, melyeket bennök két néppárti gyászvitének alacsony merénylete kelteit. A gyűlés a következő határozatot eredményezte:

„Az aradi honvédegyület tagjai a legfájdalmasabb érzéssel és szóval alig kifejezhető határtalan megbotránkozással értesültek azon hazaaruló és minden emberi kegyeletet lábbal tapodó szentségtörésről, melyet az általunk oly mélyen tisztelt magyar katolikus papságnak két e diszes állásra oly érdemelen es elvetemült tagja, Zimándy Ignác és Zelenyák János magyar és német nyelven kinyomatott förtelmes szennyíratokban nemzetünk polgári megváltója és legérdemesebb fia, Kossuth Lajos hazafiai, polgári és egyéni becsülete ellen elkövettek.

E gonoszterők hazánk megszentelt em-

lékü e nagy fiában az egész magyar nemzetet szertettek meg a leggyalább, mert Kossuth Lajos neve s dicső emlékével annyira összeforrott az egész magyar nemzet dicsősége és kegyelme, hogy e kétféle elválaszthatatlan s aki Őt gyalazza az a magyar nemzet egésze ellen követi el a legsúlyosabb bűnt és a szentségtörést.

Nem allván hatalmunkban e két silány lelki papot érdemileg felelősségre vonhatni, ez uton fejezzük ki irántuk legmélyebb megvetésünket remélvén és elvárva egyszermind egyházi fenntartásukról, hogy e lelki belpoklosokat nem türendik meg tovább plébanosi állásukban melyet oly galád módon meggyalaztak.

Szedák Matyást pedig, kit egyiben már évek előtt is aljas rágalmozónak bélyegeztünk s ki már évek óta nem állotta s nem átálja folyton szóban és nyomtatásban a legzababb rágalmozással illetni Kossuth Lajos dicső nevét s emléket, s kivel ennek folytán már régóta Arad város a egy hazafias és tisztességes polgára sem érintkezik és undorral fordul el tőle: ezuton is a közmegegyezésnek szolgáltatjuk ki.

Arad, 1898. apr. 18-án.

Simay István elnök, Senovits Frigyes al-elnök, Junga Károly jegyző, Simon Tamás, Daniel László, Hósek Ferencz, Máj Soma, Venczel Mihály, Tiszti Lajos választmányi tagok.

Ezen határozat az ország összes honvédegyletei, valamint Steiner Fülöp székesfehérvári s Szmracsányi Pál szepesi püspökök is meg fog küldetni.

* **A gazdasági bizottság ülése.** Az ország gazdasági bizottsága d. u. 2 órakor gyűlést tart melyen a folyó ügyeket intézik.

* **Hevesmegye Kossuth Lajosnak.** Hevesmegye lefestette Kossuth Lajos arczképet Stelka Gyulával. A terv az volt, hogy a képet a tavaszi közgyűlésen leplezik le. A művész azonban előbb be akarta mutatni a képet a tavaszi műtárlaton. Ebbe — mint levelezőnk írja — Hevesmegye közönsége is beleegyezeti és most már augusztus hóban, Lajos napján fogják nagy ünnepek között a képet leleplezni. Természetes, hogy Kossuth Ferenczet is meghívják az ünnepre.

* **Népmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte dr. Moskovitz Jakab debr. lakosnak, hogy vezetéknévét »Mester«-re változtassa.

* **Szinészek Nyiregyházán.** Nyiregyházán nagy lelkesedéssel várják a színészeket. Tiszay Dezső szinigazgató társulatával május elején érkezik Nyiregyházára. Nyiregyháza hírnevét szerzett arról, hogy nem nagy partolója a színészetnek s a társulatok nem tartják ki hosszabb ideig. Ezúttal a város előkelőbb tagjai igyekeznek azon, hogy a Tiszay társulat a város közönségének partfogásával találkozzék.

* **Harc próba.** A 3. honv. gy. ezred f. hó 28-ikán a Pallagi lövőtérén lövészeti gyakorlatot tart. Felhívjuk a közönséget, hogy óvakodjék ezen tereen a gyakorlat tartama alatt időzni, mert könnyen sortüz közé kerülhet.

* **Iskolakerülő tanoncok.** 270 apróinas gyerek volt felcizálva a rendőrségre az iparhatóságokhoz. Elmulasztották egyre-másra az esteli előadásokat s ezért részben dorgálásban, részben büntetésben volt részök. — Iparosaink helyesen teszik saját érdekeikben is, ha ellenőrzik tanonczkaikat, mert esetleg őket is büntetheti az iparhatóság a mulasztásért.

* **Elfogott pénzhamisítók.** Jó fogást tett a napokban a csendőrség: kézrekerített egy pénzhamisító bandát, Aradon s a vármegyében, melynek tagjai egész rendszeres szövekezésben üzték a legkevesbbé sem megengedett munkájukat. A banda tagjai Bokszegen, Elekén, Sıklón, Kisjenőn működtek, sőt a nyomok úgy mutatják, Araddal is összefüggésben állottak. A csendőrök Pánkótlan jutottak a hamis pénzverők nyomára. Ott

vásárolták a pénzekhez szükséges czinket. Az erélyes nyomozásnak szép eredménye lett: tizenegy pénzhamisítót fogtak el eddig s előreláthatólag még sok tagját csipik meg a szövetségnek.

* **Széchenyi István órája.** Egy még sehol meg nem irt józú anekdota Széchenyi István órájáról:

Amikor a Lánchidat építették, Széchenyi István minden nap kiment megnézni a munkálatokat. Az akkori szokás szerint minden nap, pontban déli 12 órakor eldördült egy ágyú Budáról, a delet jelentve. Mint az ilyenkor szokás, az ágyulövésre minden mérnök, felügyelő kivette óráját, és délre igazította a mutatót.

Széchenyi is kihuzta zsebéből egyszerű ezüst óráját, de mindig igazítás nélkül tette vissza, mert a lehető legpontosabban tizenkettőt mutatott.

Clark mérnök, a Lánchidat építője mindig soppánkodott:

— Lásna, gróf ur, én irigylem önt az órájáért! Egyszerű ezüst óra és soha egy percetzel se kell tisztítani. Én horribilis öszszegyet adtam az enyéért és mindig késik, vagy siet.

Másnap délben aztán már nagyon megharagudott Clark a saját órájára. Megszólította Széchenyit:

— Gróf ur, nagy szivességre kérem!
— Nos!
— Adja el nekem az óráját.
— Mennyit ad érte?
— Ötven forintot.
— Ezert az egyszerű ezüst óráért?
— Igen, azért.
— Helyes.
— Áll az alku?
— Áll Fogja.

Is azzal átadta neki az órát, Clark pedig kifizette az 50 frtot.

Aznap délután öt órakor Clark egy barátjánál volt.

— Hja, sietnem kell — mondta — hány óra is van?

— És kivette zsebéből a Széchenyitől vásárolt órát.

Elképedt. Az óra tizenkettőt mutatott. Rázta, piszkálta, nem mozdult a kereke.

Másnap megfogta Széchenyit.

— Gróf ur, hisz az ön órája áll!

— Széchenyi felelt:

— Eppen azért nem kellett igazítani soha...

* **Az új pénz.** A még forgalomban levő

112 millió frt államjegy helyébe részben új bankjegyek, részben új 10 kor. ezüstpénzek

jönnek forgalomba. Az osztrák-magyar bank

160 millió értékű új bankjegyet fog forgalomba

hocsátani. Az új ezüstpénzek 5 koronások

lesznek és 0.9 rész ezüst és 0.1 rész réz

vegyületekből fogják verni. Az 5 kor. ezüst pénz

nagysága megfelel a régi 2 frtosának s kivite-

lete nagyon szép lesz; az osztrák 5 kor. egyik

oldalán a király melképét mutatja, a másikon

a császári sas lesz, mely alatt ez fog állni: 5 cor. — A sas körül ezek

a szavak lesznek: F r a n c i e s u s

J o s e p h u s I., D. G. Imp. Austriae,

Rex Boh., III. etc. et Ap. Rex Hungariae.

Sima peremere ez lesz bevésve: Viribus unitis.

Összesen 64.000.000 korona értékű új pénz

jön forgalomba, melyből Ausztriára 44.800.000

Magyarországra 19.200.000 korona esik. Fél-

koronás ezüstpénzeket egyelőre nem fognak

veretni.

* **Pályázat.** A nagykálói m. kir. állami

elmegyógyintézet ruházat, vászonneműek, házi

czikkék szökegységének 4000 frt értékben való

beszerzése céljából máj 10-i lejárattal árlej-

tést tart, melyre a feltételek kamaránknál

megtekinthetők.

* **A vasutasok ruházata.** A m. kir.

államvasutak igazgatósága által a mozdony és

fűtőszemélyzet részére szükséges téli ruházat

készítésének és szállításának biztosítása érde-

keből f. évi május hó 10-iki lejárattal nyilvános árlejtés tartatik. Szükségeltetik: 2400 bundabéleléses kabát, 2400 pár csizma, 1200 drb posztókabát, 1200 drb magyar nadrág. A feltételek kamaránknál megtekinthetők.

* **Közlekedési mixeriak.** Tagadhatlan, hogy városunk különösen gyalogjárdák tekintetében nagyon hatra maradt más városoktól. Ha szép idő van, akkor csak megjárja meg, épen hogy port kell nyelni sokat, sáros időben már meg lehet az embernek az az élvezete, hogy az elmaradt cipőjét keresheti a kátyuban, akár csak bugordon.

Debreczen környékén már a kisebb falvakban is találkozhatunk asphaltdárdával. Ellenkezőleg városunkban csak épen a főutczák vannak asphaltdárdával ellátva.

Ennek káros voltát fejtegetni merőben felesleges.

A téglá sokkal drágább, még az az előny is megvan, hogy a háztulajdonosok már kijelentették a hozzájárulásokat a járdák költséghöz. Ott van pl. a várad utcán a tvszeki palota, remek zsidó templom igen nagy passage, ott van az a roppant frequentált paterfia utca, hol pár hét mulva csak egy hemzseg a sok nép ki az erdőre, de menet közben kénytelen a portengerben megfürödni, milyen alkalomszerű volna most, mikor minden arccal oda koncentráltak a rózsá vagy ugynevezett kispiaozot — asphaltdárdát. Azt hisszük, hogy ideje volna egy lépéssel előbbre mennünk a nagyvárosodás felé.

* **70.000 köbméter kemény fa.** A m. kir. államvasutak igazgatósága vezetése alatt álló vonalak részére az 1899 évben szükegylendő, mintegy 70.000 köbméter kemény uztatlan hasábfá és 20.000 köbméter dorongfa szállításának biztosítása céljából f. évi május 7-iki lejárattal nyilvános árlejtést tart, melyre a feltételek kamaránknál megtekinthetők.

* **Az országos vásár Margittán** következő sorrendben fog megtartatni: 1898. ápril. 27. és 28. baromvásár; ápril. 29. kirakodó vásár.

* **Magyar osztályorsjáték sorsjegyeket** eredeti áron ad el a Pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzlete, Budapeston. — Az itt vásárolt sorsjegyekre esett legőbb fő- és melléknyeremény. Ezen intézet csak a tőle veit és a cézégével ellátott nyerősorsjegyeket váltja be. A sorsjegyeket utánvétellel is küldik. Mielőbbi megrendelés már azért is ajánlatos, mert a kereslet rendkívül nagy.

Kossuth Ferencz Nyiregyházán.

Pártkülömbőség nélküli értekezlet volt tegnap délutánra összehíva a Pacsirta vendéglő nagyterembe, hogy Kossuth Ferencznek és a kíséretében Nyiregyházára érkező képviselőtársainak fogadtatását megbeszéljék, annak részleteit megállapítsák. Kossuthékkal lejönnek az összes szabolcsmegyei képviselők is.

Az önálló vámterület és a nemzeti bank érdekében tartandó negygyűlés vasárnap d. e. 11 órakor lesz a eszmadia szin előtti tereen kedvezőtlen idő esetén magában a szinben.

A tegnapi értekezletről, amelyen Beniczky Miksa elnököt, tudósítónk a következőket írja:

Népes értekezletet tartott tegnap d. u. 2 órakor a Kossuth Ferencz és a vele érkező képviselők fogadásának megbeszélése végett a Pacsirtában összejött pártönkivüli polgárság.

D. u. 2 órakor Beniczky Miksa elnök megnyitván az értekezletet; megköszönte az egybegyűltek megjelenését, elmondta egyuttal, hogy a múlt hó végén Kossuth-tól egy levelet kapott, melyben kérdést intéz hozzá, hogy nem lehetne-e Nyiregyházán egy negygyűlést tartani a közös vámterület megszűntetése tárgyában. Erre Beniczky f. hó 7-én visszaírt, hogy ösmeri a város közönségének osztatlan hazafias érületét; ennél fogva a gyűlés megtartható.

Kossuth válaszában jelezte, hogy a

gyűlés megtartására 12—14 képviselő társával fog jönni — ezekbe bele nem értve a megyei képviselőket — és kéri egyúttal arra is, hogy a gyűlés szerrendjét állapítsa meg és általában tegye meg a kellő intézkedéseket.

Az értekezlet elhatározta, hogy Kossuth Ferencet és képviselő társait a legnagyobb ünnepélyességgel fogadják, bandériumot állítottak össze, a gyűlés tartama alatt pedig a rendezőség fogja a kellő rendet fenntartani.

A megállapított sorrend a következő: Vasárnap reggel 6 óra után érkezik Kossuth Ferenc képviselő társával, kik között ott láthatjuk a legjobb szónokot Györy Elekot, továbbá Juszt Gyulát és többeket. A vasutnál üdvözlés lesz, amely után elindul a menet. Elöl az 50 főből álló lovas bandérium és ezután jönnek a képviselők és a cigányzenekarok.

A gyűlést d. e. 11 órakor Beniczky Miksa nyitja meg és miután a képviselőket bemutatja egyenként, először Kossuth Ferenc fog beszélni a szónok után a többiek.

Délben bankett lesz a Koronában, — este pedig visszautaznak a képviselők Budapestre.

Elhatározta az értekezlet, hogy a negyülszöri, ennek eljárási és szereplőiről a megye minden egyes községét értesíti és egyúttal meghívja.

A képviselőkhöz benyújtandó kérvényt több előkelő emberből álló bizottság szerkeszti meg és a gyűlésen felfogják olvasni és annak átadására Dr. Meskó László orsz. képviselőt kéri fel.

A részletes felhívást falragaszokon közzik a közönséggel.

Színház.

Thurzó Ilona lépett föl tegnap este szerződéses előadásban a »Czigánybaró« Szaffi szerepében. A közönség egészen megtöltötte a színházat — valamely előrelátó kéz hatalmas klakkot helyezett el a színház hátsóbb és felsőbb régióiban. Az előadás elég gördülékenyen, elég ügyesen rendezve folyt le, a mi különösen a csoport jelenetekről áll, Szente Zsupánja az ő szokott modorában volt előadva, tehát a karzat föltétlen tetszését vívta ki, Fenyei Conte Carnerót nem számíthatja legsikerültebb alakításai közé, — sőt gyengébb szerepeinek egyike, ének számai meg is voltak huzva, a minél ő is, a közönség is örült. Lócsa rekne már nagyon is pazarul bántik ötükeinek keptelen tarkaságával, Dehli, Mezei igen szép színpadi alakok, utóbbi jól is énekel, valamint Karcson is élvezettel haltgattuk. Kitűnő volt Kallay Lujza mint Cipra az est sikeréből nagy részt követhet magának, talán sohasem énekel színpadon mint tegnap s ehhez méltó volt játéka és maszkiája is. Sikerült estéje volt Szerfőzy Zseninek is, a karok dicséretet érdemelnek.

A darab jól meg volt huzva Ottokár erkélyjelenete is elmaradt, megis jó hosszúra kinyúlt az előadás.

Es most... nunc venis ad fortissimum... primadonna.

Thurzó Ilona Szaffijáról a Klakk által befolyásolt közönség véleménye a következő: erőteljes s ennek dacára elég kellemes színpadi alakja van: hangja a közép-kevényben kitűnő, felső regiszterekben kívánni valót hagy hátra, ami jelentékeny hátrány egy koloratur-énekesnőnél, játéka kifejezőteljes volt. A közönséget nem hozta a extázisba a közzélelt elemény, hogy sem Ruzsinszkyt, sem Komáromyt nem pótolhatja, de az eddigi koloratur-énekesnő kísérletek közt az övé vált be legjobban, s a fentemlített elődök élenken élő emléke áll szemben és nagyon dicséretre méltó sikert aratott, csak hogy egy előadásból végleges ítéletet mondani nem lehet és nem szabad, még ha a Saffi nehéz szerepe is a debut.

Thurzó az első felvonásban igen szép sikert aratott, ennekével, játékaival egyaránt, a siker nem fokozódott, a második csökkent, a harmadik felvonásban, amit annak tulajdonítunk, mert a Saffi alakja is mind elmosódottabba, passzívabbá válik a darabban. Szívesen üdvözöljük a vendéget.

—a—a.

Végszó a házszámhoz.

Debreczen, április 20.

Hogy e felszólítás éppen csak a »Debreczen« hasábjain látott napvilágot: csak a homály mellett bizonyít, mely minden városi ügyünket rendezes fedi. Az utcai táblák végleges megállapítása csak elég polgári közérdekű és uines a körünkre égett kérdés megoldásában annyi politika sem, mint az emlékerthi díszroszlánban.

E felelkezés érthetően beszél, de azért nem lesz felesleges azt egy pár technikai jegyzetmel megtoldani.

A czég a város(?) helytelen eljárása ellen emel szót és sérelme főképp abban kulminál, hogy a főmérnök a pályázat egyik sark pontját, mely határozottan öntött táblák kikötött, ignorálta. Hat bizony az egy kicsit furi, ha a vaskemenczere szót a pályázat és cserep kályhát elfogadjuk. Így szán tessék lassak pályázni... az igazi táblából készült vaskarikák.

Stahl a legolcsóbb táblák mellett döntött. Nem tudom, kinek a javára van ha majd minden három évben újra költünk. Ha a főmérnök a város javát szíven hordana, nem venné a várost ilyen hiábaváó költségbe. Csak meg kell azt gondolni, mibe kerül: az új ház, az Aron és Antal ház, a színház atalkitása, az új kaszárnya, a vasáresarnok, és az obelszk (!) az emlékeriben. Persze többnyire szépészeti szempontból (?)

Ha Stahl a szépért hevül, akkor ne töltsék a Stenczinger házat, mely oly botrányos a paloták sorában, és ne nézze oly flegmával a Selekü utcán óránként ismétlődő és életveszélyesül járó közlekedési mizeriákat. Maholnap el kell zárni, mint a karcuközt.

Ugyan kinek a szép szeméért akarja megvenni a város az Antal-tollat, illetőleg a Karcuközt?

E köznök nincs egy kapuja sem, de még ha megveszük, ott van még Dr. Vedródy tanára; hát csak fél munkát végezzük? És ha ez a köz kibővül mit ér ha nem mehetünk innen tovább a Szechenyi-utczán keresztül! Itt a tulajdonon kell mindenképp elötni egy utczát, mely a Kis-uj-utczára vezessen.

Vasáresarnok Debreczenben, hol minden kapuban kofalkodnak és még hozzá oly szűk helyen 60.000 léleknek! Hat léleknek elég, de nem oly megtermelt testnek, mivel kétharmada a lakosságának, hála Istennek — dicsekedhetik.

No de térjünk vissza a vékonyára, a pléhré, illetőleg tartóságára, nem kell itt sokat bizonyítani. Az arokba került plehke-mencze, locsoló, tepsik stb. elég példa rá. Hat az oldalba ütött tüdőkdád a kamrában, mely évek óta hasznavehetlen állapotban ott hever?... még laska szűrőnek sem használható.

Hat magát az anyagát meg sem vizsgáljuk? Tudjuk, a vas és cink mily könnyen oxydálódik, kivált ha festve nincs. A táblákat persze egy oldalt festik, a másik oldalát az eső, a mesz és a salétrom pusztíthatja csak szemre dolgozunk, mert a tartós munka nagy kárara van a vállalkozónak.

De mind e abszurd állítás: ezim pléhet zomanczolni, midőn a zomancz főfokát távolról sem alja a nemte'én fém!

Bruchsteiner még avval dicsekszik, hogy a préselt betű élesen kidomborodik! Közönmőn alasan, nem kerek belőle, épen az a veszedelem.

A pléh épszögben mélyítve oly vékonyvá válik sarkaiban, hogy helylyel-helylyel át lehet látni rajta. Micsoda tartóság lehet az oly táblában, midőn az anyag maga a levegőtől is elmállik.

Tartogatok régtől egy tötü füttyölőt egy tiszta szekényben. Hogy es mi végből szerzem meg, nem tudom; elég az hozzá, hogy van; de milyen állapotban, daczara, hogy még nem használtam.

Köröskörül ott rakodott le az ólomoxyd por, akár csak a moly ette volna.

Tisztelt közgyűlés! Holnap lesz a napunk. Tiltakozunk az elféle eljárás ellen; ne ámitassuk örökké magunkat. Ne várjuk be a villany világítás, hogy tisztán lássunk, meg kell azt előbb mint szoktuk jól meggyert y á z n i. Röntgen sugarak nélkül lássunk a vesékbe.

A ki a fővárosban valamikor kedves barátját felkereste, fog bizonyára emlékezni, hogy mily táblakkal találkozott. Ne akarjunk mi azoknál jobbat, szebbet, mert azt még maga Bruchsteiner egy szóval sem igéri.

Gondy Károly.

KÖZGAZDASÁG.

A szuperfoszfát gipsz.

Mint istállótrágya konzerváló anyag mindinkább terjed kezd foglalni a szuperfoszfát gipsz az ásványi gipsz felett. És az eddigi tapasztalatok szerint méltán is.

Ha a szuperfoszfát gipsz az istállóban vagy a trágyarakásokon kihintetik, a legteljesebb mértékben kötőleg hat a trágyában levő arnioniakra, meg pedig a benne foglalt oldható foszforsav aital, amit a rendkívül finom por alak, melyben a szuperfoszfát gipsz van, meg csak jobban elősegít, valamint növeli a hatást a szinten jelen levő präcipitált, gipsz is.

A foszforsav belsőleg van a gipszrel vegyülve, tehát a legparányibb részecskékben is mind a két konzerváló anyag együtt van jelen s ebben rejlik éppen a siker fő oka, mely a szuperfoszfátgipsz alkalmazásánál tapasztalható. Ugy látszik, hogy a szóban forgó konzerváló anyag ammoniokötő képessége annál nagyobb, minél nagyobb a szuperfoszfátgipsz oldható foszforsava.

Ezen tapasztalat vagy felleves vezetett azután oda, hogy a thomassaiakkal is többször kísérletet tettek az istállótrágya konzerválására, azonban kitűnt, hogy ez nemcsak céltalan volt, hanem egyenesen károsan is hatott a trágya szerves anyagaira, valamint nitrogénjére is.

Pontosan végrehajtott összehasonlító kísérletek szuperfoszfát gipsz és kalcit felhitesével, valamint egyszerű beföldeléssel azon eredményt adták, hogy a szerves anyagokbani veszteség igen jelentékenyen megakadályoztatott, sőt a szuperfoszfát gipsz alkalmazása mellett a nitrogén veszteséget sikerült teljesen el is kerülni, a salétrom képződés is erős arányokat öltött; minek következtében az így konzervált trágya igen erőlyesen hatott a növények tenyésztésére.

Ezen erőlyes hatás a Dr. Holdfleisz kísérlete szerint, abban nyilvánult, hogy az első trágyázási évben a hozam 36%-al emelkedett a trágyázatlan földdel szemben. Azon nagyban kísérletek is, melyeket Rovara Frigyes végzett szuperfoszfát gipszrel konzervált és konzerválatlan trágyával, szinten kedvező eredménnyel végződtek, mihez még megjegyzendő, hogy az így konzervált trágyának utóhatása is nagyobb, mint a konzerválatlané. Az így konzervált trágya úgy a gabona, mint a here, cukorrépa és burgonya termelésnél egyaránt bevált.

A mi a szuperfoszfátgipsz alkalmazását a trágya konzerválásánál illeti, dr. Holdfleisz 3/4 l kg. szuperfoszfát gipszet számít naponta és fejenként 1 drb. felöntött szarvasmarhára, a mely az istállóban, felérésben a trágyadombon szóratik éles, felérésben az istállóban. Egy lóra 1/29 egy sertésre 1/4 kg. 10 juhra egy kg. számitandó és pedig utóbbiaknál csak a trágya rakáson kihintve.

Ha szuperfoszfátgipszrel való trágya konzerválás költségeit tekintjük, amint azok a közönséges ásványi gipszrel szemben ala-

kulnak, akkor a mérleg erősen az előbbeni konzerváló szer javára billen s a szuperfoszfátgipsz nemcsak az igen értékes ammoniak leköltése által fizeti ki magát, hanem egyszerűen mind tetemesen megszorítja az istálló trágya tekintélyes mennyiségű foszforsav tartalommal s ez által az ezen anyagban ugyiszkülködő istálló trágya értékét nagyon növeli, a mi maga nagy előnyt biztosít a szuperfoszfát gipsznek az ásványi gipszzel való konzerválás felett.

CSARNOK.

A Murilló-fej.

Irta: Fehér Dezső.

I.

A poeta olyan jóízűen kaczagott az új kávéházi vendégen, a jámbor Török Gabin, hogy mind a két szemé megtelt könyekkel és úgy csapkodott a kerek márványasztalon, mintha izé, porrá akarta volna azt zúzni. Hogy is ne habotázna azon tele tudóval egy tetőtől-talpig budapesti viveur, mikor egy olyan vidékről felszabadult Parlagi Jancsi, mint az ő Gabi barátja, kanállal kezdi kavarni a knickebeint és látszik arczán a gond, a töprengés a fölött, hogy hogyan és miképen is kellene azt az atkozott édes szeszszel itatott tojássárgáját lenyelni.

A nehéz problémát sehogyan sem tudta megoldani Gabi és miután látta, hogy az ő Tamás barátja csak kaczag, a helyett, hogy hasznos utánaigazítással szolgálna neki, végre is kifakadt:

— Az ördög meg érti, hogy hogyan kell ezt a pacsomagot italt kezelni. Köszönöm alapsan, nem kérek belőle!

Erre aztán Somorjai Tamás felemelte a knickebeinos üveget és olyan könnyedséggel hárpintette ki annak tartalmát, mintha világéletében egyebet sem ivott volna annál.

Gabi eleinte elcsudalkozott ezen a mutatványon, — de azután felülkerekedett benne a józan vidéki logika.

— Nem lehet az jó, te Tamás, hiába vágsz olyan mosolygós képet hozzá. A tojás nem ital, hiába léptettetek ti azt elő Budapestien nektárrá. Már bizony ha én szomjas vagyok, hát iszom ő-bort, vagy ha az nincs, iszom vizet; a tojást pedig meghagynom rontottának. Ne neves rajtam, de hidd meg, hogy okos ember nem is él ezzel a knickebeinnal, vagy micsodával. Csak azért, mert

furesa és a természetes észszel ellenkező, hát azt hiszitek, hogy ez élvezetes.

A poeta egyszerre elmosolyodott és közelebb húzódva vendégéhez, a vállat kezdte veregetni.

— Hallod Gabi, hiszen belőled valóságos philosophus lett odahaza Zsolczán. Igazad van te fiu, — mert látod, olyan itt az egész fővárosi élet, — mint ez a kutyvalek. Furcsa és természetellenes, — de azért élünk vele. No majd megszokod te is gyerek, ha idefenn maradsz.

— Soha! — szölt a kis Gabi határozottsággal.

— Nono! — vágott közbe a poeta. Így beszél eleinte minden gölya, a ki feljön ide az ő vidéki naivságával, patriarchalis erkölccseivel és azt hiszi, hogy olyan az egész világ, a milyennek ő azt otthonról látta. A ki meg nem látta az Océánt, az azt hiszi, hogy valamivel nagyobb az a Sajónál, a ki meg nem látott szerencsét, az az ethnografiai képek után azt hiszi, hogy olyan az, mint a kéményseprő, sőt látod, az ember olyan gyarló, hogy magához hasonlónak képzelet az Isten, csak azért, mert szinről szinre sohasem látta. Más világ ez Pesten édes Gabikam, egészen más, mint a milyennek te képzelted odahaza Zsolczán a feleandulók elbeszélése, meg a földrajzi leírás alapján. Nemcsak az utcák meg a hazak másfélek itt, de az emberek is. Otthon ő bort iszunk, mert tudjuk, hogy az vérré válik ereinkben és erőt ad izmainknak, itt knickebeint meg abszynthot, cognacot és sherryt iszunk, mert tudjuk, hogy az megmetyezi a szervezetünket, elzsihasztja az agyunkat, a szívünket.

— Hallatlanul bolondok akkor itt az emberek, szörnyülködött a kis Gabi.

— Meglehet, hogy azok: És neked fiam jussod van ahhoz, hogy bolondoknak tarisd őket, a mint ők is kacagnak a ti otthoni kisvárosi erkölccseiken, monoton, unalmasnak tetsző életmódotokon.

De hidd meg, hogy úgy leszel vele, mint a józan ember, a ki megbotránkozva nézi a részegek virtustánczát, de mihelyt egyszer belekóstolt a mamorító italba, ő is járja a bolondját, kalamajkázik az asztal tetején, és tele tokkal sivitja rekedtes hangján: »Cubaj, haj! Sohasem halunk meg! Bolond, a ki nem iszik.

— En soha! — fogadkozott a kis Gabi borzadva a hallottaktól.

A gölyák első paragrafusa, moralizált tovább a poeta, hogy ne ígérjenek meg soha semmit előre. Majd ha bevezettek az en vi-

lágomba, abba a világba, a hol a modern élet pezseg és az új kor fénye, csillogása kápraztatja a szemeket, a hol nem szena meg levendula illat, hanem ylang ylang, chypre és heliotrop esiklandozza az orrodát és ha onnan visszatérve is megmaradsz a mostani felfogásod, a mostani életelved mellett, akkor azt mondom, hogy te leszel a próféta, a ki elvezetsz beennünket az ígért földére — Zolczára. Akkor azt mondom, hogy te vagy az új Kolumbus, a ki fölfedezted azt az oázist, a hol ez a romlott világ üdülést talál. És követünk teged a föld új metropolisába, — Zsolczára.

Kaczagott a poeta tele tudóval az ő ámuló kis földjén, a ki tágrányit szemekkel nézte az ő hajdani Mentort, hírneves barátját, Somorjay Tamást. Az pedig hátraszólt az ugrándozó ganymedhez:

— Abszynthot Tóni! Két abszynthot!

— Tamás! Tamás! Mi leti belőled? — szörnyülködött a kis Gabi. Te beszélsz így, a kinek szivhez szólo szép költeményeit ábrándozva olvassa minden érző ember? Te, aki a »Régi hangok« című kötetében a tiszta erkölcsök, a szivből fakadó igaz érzelmek himnuszát zenged, a poezisnek, az igazságnak olyan varázserejével, hogy megcsodál, megtapsol az egész ország? A tollad az a zoltár hangján festi a menyek országát, a beszéded pedig Sodomát és Gomorát rajzolja elém. Nem értelek.

— Majd megérted édes fiam. A »Régi Hangok«-ban azt a te mostani világodat sítetem, amelyiket elvesztettem és amelyiket felem nem találhatok többé soha. Visszhangja az a multaknak, míg a szavaimmal a jelentőgrafalom eléd, azt az életet, amely rád varakozik idefent. Itt nincs sziv, édes lelkem, itt csak idegek vannak. Píllanatnyi élvezetek, erős izgalmak után sóvárgó idegek. Majd ha megismered a pénzen vásárolt élvezeteket, a személyhez nem kötött szerelmet és azt a sok mamorító léhaságot; mely uton-utfelelen e-ábit itt egy más életre — akkor belátod, hogy igazam volt. Jer csak velem az orpheumba, a festett haju chantantok közé. Próbálj oda-jönni, — ahol láthatsz valamit a budapesti életből. Elfelejtés ott őcsém mindent, Zsolczát az ő szőlőshegyével, az ő karsu tornyával, elfelejtjed ott az ő bort, meg a kolont s a népkertet, sőt elfelejtjed a zsolczai ide-odat, — ha ugyan van már ilyen. Van-e Gabi?

(Folyt. köv.)

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény.

Ezen sorsjáték 6 osztályra osztott
össznyereménye a következő:

	korona	korona
1 jutalomnyeremény	600.000	1 nyeremény
1 nyeremény	400.000	7 »
1 »	200.000	3 »
2 »	100.000	31 »
1 »	90.000	67 »
1 »	80.000	3 »
1 »	70.000	432 »
2 »	60.000	763 »
1 »	40.000	1238 »
5 »	30.000	90 »

31700 nyeremény a 200 kor. 3900 nyemény a 170 kor. 4900 nyeremény a 130 kor. 50 nyeremény a 100 kor. 3900 nyeremény a 80 kor. 2900 nyeremény a 40 kor., összesen

50,000 nyeremény
13.160,000 korona összegben.

BIHARI EDE

Magy. kir. szabadalmazott

osztálysorsjáték

főelárusító helye.

Elküldök utánvetellel vagy a betétösszeg előleges beküldése ellen (posta-utalvánnyal vagy ajánlott levélben)

I. osztályu eredeti sorsjegyet

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
6 frt	3 frt	1.50	75 kr.

A hivatalos terv minden megrendelőnek ingyen mellékeltek. A huzás-jegyzéket mindjárt a huzás után felszólítás nélkül beküldöm.

Megrendeléseket kérem minél előbb a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusítóknak

BIHARI EDE BUDAPEST
Kerepesi ut 20.
beküldeni.

A most befejezett első sorsjátékban több nagy nyeremény között a 600,000 korona a 69686 számra, a 60,000 korona, a 23772 számra nálam nyeretett és általam fizettetett ki, így tehát jogosan nevezhető főárudám a **legszerencsésebbnek.**

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos ivenk, tabellák.

Gyászjelentések.

Hangverseny műsorok. Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitünő magyarsággal helyesen kiállított ÉTLAPOKBAN.

Pinczérszámlák bor- és sör czimkék

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.)

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények, tudományos és szakmunkák előállítása.

Névjegyek 50 krtól kezdve

A „Debreczen” kiadóhivatala.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben.